

4. maj 2017

J. nr. 01.05.18A08-0002

Referat fra vandrådsmøde den 2. maj 2017

Deltagere:

Erik Thorsen (Danmarks Sportsfiskerforbund)
Simon Rømer (suppleant Danmarks Sportsfiskerforbund)
Jens S. Koefoed (Danske Vandløb samt Landbrug & Fødevarer)
Tonni K. Larsen (Friluftsrådet)
Kurt Pedersen (suppleant Friluftsrådet)
Henrik Sparholt (Vandpleje Bornholm)
Morten Drews (suppleant Vandpleje Bornholm)
Lars Wichmann (Dansk Skovforening)
Jakob Tolstrup (Bæredygtigt Landbrug)
Jens Christensen (Danmarks Naturfredningsforening)
Jørgen Butzbach (suppleant Danmarks Naturfredningsforening)
Martin Kjølby (Danske Kloakmestre)
Mogens Elleby (Danmarks Jægerforbund)
Jesper Lindstrøm Larsen (observatør for Teknik- og Miljøudvalget)
Lykke Hodal (Center for Teknik og Miljø, vandrådssekretariat)
Martin Petersen (Center for Teknik og Miljø, vandrådssekretariat)
Katrine Høst (Center for Teknik og Miljø, vandrådssekretariat).

Afbud:

Kenny Olsen (suppleant Bæredygtigt Landbrug), Helge Clausen (Dansk Ornitologisk Forening), Kåre Kristiansen (suppleant Dansk Ornitologisk Forening), Torben Jørgensen (Danske Vandværker).

Referent:

Katrine Høst

Referat

Martin Petersen, leder af Plan og Projekter i Center for Teknik og Miljø, indledte mødet og præsenterede de øvrige tilstedeværende fra Center for Teknik og Miljø: Lykke Hodal som tovholder for vandrådsarbejdet og Katrine Høst som referent.

Vandrådets medlemmer samt observatør præsenterede sig selv med navn og organisation. Alle deltagere fik udleveret en udskrift af Miljøstyrelsens 'Vejledning til kommuner og Vandråd'.

Lykke Hodal overtog ordet og ledte resten af mødet. Powerpointoplæg fra mødet er lagt som bilag på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Borger/Miljoe-natur-energi/Naturen/Sider/Vandråd-på-Bornholm.aspx>

Lykke redegjorde for oprettelsen af vandrådet og listen over medlemmer. Bornholms Regionkommune (BRK) er ikke medlem af vandrådet men fungerer som sekretariat og skal bl.a. sørge for mødeindkaldelser, mødeledelse og referater. Jesper Lindstrøm Larsen fra Teknik- og Miljøudvalget deltager som observatør.

Lykke redegjorde for, at det er en lokal beslutning, om der skal udarbejdes forretningsorden eller kommissorium for vandrådene, og om der skal være en formand for vandrådet. Dette blev herefter drøftet. Der var enighed blandt medlemmerne om, at der ikke er behov for en formand. Det blev tilkendegivet, at det første vandråd fungerede fint uden formand. Martin Petersen foreslog, at der udarbejdes et kort kommissorium, som beskriver vandrådets opgave. Der var opbakning til dette. Det blev dog kommenteret, at man ikke havde dette i det første vandråd, men at det også var en væsentlig anden opgave. Det blev besluttet, at Center for Teknik og Miljø udarbejder et forslag til kommissorium, som sendes ud til medlemmerne for kommentarer, inden den endelige version lægges på BRKs hjemmeside.

Lykke redegjorde herefter kort for vandløb på Bornholm, vandrammedirektivet og vandområdeplanen som baggrund for vandrådsarbejdet. Der er næsten 1000 km vandløb på Bornholm, hvoraf de 370 km indgår som målsatte vandløb i statens vandområdeplan 2015-21. Som følge af Fødevarer- og landbrugspakken skal der ske en afgrænsning af de vandløb, der indgår i vandområdeplanerne. Aftaleparterne har bestemt, at kommuner under inddragelse af vandråd skal bidrage med deres lokale viden i forbindelse med dette arbejde.

Lykke redegjorde herefter for vandrådets opgaver. Kommunerne skal med rådgivning fra vandrådene løse følgende opgaver:

1. Vurdere, om de vandområder, der indgår i Miljø- og Fødevarerministeriets forslag til ny afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne, lever op til de opdaterede kriterier for afgrænsning af vandløbsforekomster, som regeringen har fastsat.
2. Udvælge vandområder, der kan analyseres med henblik på at vurdere, om de opfylder betingelserne for at kunne udpeges som kunstige eller stærkt modificerede.
3. Mulighed for at vandråd kan kommentere på videreførte indsatser fra vandplanerne 2009-2015.

Opgave 1 igangsættes nu, mens opgave 2 og eventuelt 3 (ikke obligatorisk) igangsættes senere, da Miljøstyrelsen endnu ikke har udsendt materiale til disse opgaver.

Opgave 1 går med andre ord ud på at virkelighedstjekke, om den af ministeriet foreslåede afgrænsning af vandløbene stemmer overens med de politisk vedtagne kriterier.

Kriterierne for vandløb omfattet af vandområdeplanen er følgende:

- Alle vandløb med et opland på mindst 10 km²
- Alle vandløb med et opland mindre end 10 km², hvis
 - o Vandløbet opfylder miljømålet om god økologisk tilstand målt på smådyr, fisk og planter og/eller
 - o Vandløbet er 'naturligt' og
 - har et fald på mindst 3 promille og/eller
 - fysisk indeks på mindst 0,41 og/eller
 - slyngningsgrad over 1,05
 - samt ikke er stærkt okkerpåvirket.

Miljøstyrelsen har ud fra tilgængelig viden gennemgået vandløbene ift. til de fastsatte kriterier, hvilket har ført til, at nogle få (6 stk.) korte vandløbsstrækninger på Bornholm i Miljøstyrelsens forslag er udtaget af vandområdeplanen, mens resten bliver i vandområdeplanen.

Vandrådets opgave i forbindelse med opgave 1 er i første omgang at komme med forslag til, hvilke vandløbsstrækninger, der skal kigges nærmere på. Det kan f.eks. være fordi, fordi der i forhold til de faglige kriterier for afgrænsning af vandløbene er uoverensstemmelser med virkeligheden. Eller fordi der udover de faglige kriterier er andre faktorer, som burde have indflydelse på, om vandløbet skal medtages i vandområdeplanen eller ej.

Alle vandrådets medlemmer får adgang til Miljøstyrelsens MiljøGIS-system. Lykke fremviste kort GIS-værktøjet. Vandløbsstrækninger, som foreslås udtaget, er markeret med rød/orange farve i GIS-kortet. Med blå farve er vist de vandløbsstrækninger, som kommunen og vandrådet skal forholde sig til, mens vandløb vist med sort streg er vandløb med et vandløbsopland på over 10 km², som automatisk er med i vandområdeplanen.

For nærmere beskrivelse af opgave 1 og GIS-værktøjet se den omdelt vejledning, som også ligger på hjemmesiden <https://www.brk.dk/Borger/Miljoe-natur-energi/Naturen/Sider/Vandråd-på-Bornholm.aspx>

Tidsplan:

Der blev aftalt følgende tidsplan for det videre arbejde i vandrådet på Bornholm:

Onsdag den 10. maj: Bornholms Regionskommune udsender senest materiale med vandløbsforekomster til vandrådet.

Tirsdag den 13. juni: Frist for vandrådet til at indsende forslag til vandløbsforekomster, der skal behandles i vandrådet.

Onsdag den 28. juni: Bornholms Regionskommune udsender indkomne forslag med eventuelle bemærkninger til vandrådet.

Onsdag den 16. august: næste møde i vandrådet, hvor de indkomne forslag behandles. Hvis der er tid nok og enighed, afsluttes opgave 1 herefter. Hvis der er brug for ekstra møde og/eller eventuelt en ekskursion for at se de aktuelle vandløb, aftales dette på mødet med forventning om, at eventuel ekskursion og efterfølgende møde kan afholdes i august/september. På mødet den 16. august kan også en tidsplan for opgave 2 og eventuelt 3 aftales.

Bornholms Regionskommune skal senest den 31. december 2017 indsende forslag til Miljøstyrelsen.

Spørgsmål fra vandrådet:

Der blev undervejs i mødet stillet en række spørgsmål fra vandrådet. Herunder ses spørgsmål og Bornholms Regionskommunes svar.

Der var spørgsmål til:

1. hvad er status for vandløb, som ikke er omfattet af vandområdeplanerne, og hvilke konsekvenser har det, om et vandløb er med eller ikke med i vandområdeplanen?
2. hvad er status på resultatet af arbejdet i det første vandråd?
3. indgår § 3-beskyttelse af et vandløb i de faglige kriterier?
4. tæller det som et kriterie, hvis et vandløb er forbundet med et sø?
5. hvad hvis der er potentiale i et vandløb, selv om det ikke nu opfylder kriterierne?
6. kan man foreslå en strækning taget ud af vandområdeplanen, hvis denne strækning ligger midt i et vandløb?
7. kan man 'knække' en eksisterende strækning op i flere?
8. hvordan er kriterierne oprindeligt er for, hvordan vandløbene er blevet delt op i enkeltstrækninger?
9. hvem er det konkret, der laver NOVANA-overvågningen på vandløb?

Bornholms Regionskommunes svar:

1. Vandløb, som er med i vandområdeplanen, har en målsætning om at opnå god økologisk tilstand, mens vandløb, som ikke er med i vandområdeplanen, ikke har en målsætning. Alle vandløb er omfattet af vandløbslovens generelle regler. Hvis et vandløb er målsat, kan det anvendes som argument i sagsbehandlingen. For vandløb, som er med i vandområdeplanen, kan der fra statens side i næste vandområdeplan blive fastlagt indsatser, som skal udføres for at opnå en bedre kvalitet i vandløbet.
2. Lykke forbereder en opdatering på vandrådsarbejdet fra 2014 til på næste vandrådsmøde.
3. Venter på uddybende svar fra Miljøstyrelsen
4. Venter på uddybende svar fra Miljøstyrelsen
5. Vandrådet har mulighed for at komme med en begrundet vurdering, selv om denne går imod de faglige kriterier, og kan indsende yderligere oplysninger om de konkrete vandløb med begrundelse for, at de enten skal medtages eller udgå. Vandrådet har således mulighed for at bidrage med nyere viden med dokumentation.
6. Venter på uddybende svar fra Miljøstyrelsen
7. Venter på uddybende svar fra Miljøstyrelsen
8. Venter på uddybende svar fra Miljøstyrelsen
9. Lykke udsender snarest uddybende forklaring på mail